

แบบบันทึกองค์ความรู้

ชื่อเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพ
ชื่อ-นามสกุล นางสาวชिरา ตระกูลมั่งมูล
ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง
เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวก ๐๘๙ ๘๕๔๖๔๔๖

เนื้อเรื่อง

ตามที่กรมการพัฒนาชุมชน ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงาน ด้านหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย (OTOP Product Champion:OPC) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ผ่านมา ถือได้ว่าประสบความสำเร็จอย่างยิ่งในการช่วยให้กลุ่ม องค์กร ประชาชน ในระดับชุมชนได้รับโอกาสในการสร้างงาน สร้างอาชีพ และก่อให้เกิดรายได้แก่ตนเองครอบครัว และชุมชน ส่งผลให้ประชาชนในภาพรวมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยจะเห็นได้จากมีจำนวนกลุ่ม ผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP ที่สนใจมาลงทะเบียน OTOP อย่างต่อเนื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ในเขตอำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง มีผู้มาขึ้นทะเบียน OTOP ในนามกลุ่มผู้ผลิตและในนามผู้ประกอบการมีทั้งสิ้น จำนวน ๔๒ ราย ๘๖ ผลิตภัณฑ์ พบว่ามีกลุ่มที่ ด้อยการพัฒนาในการการบรรจุภัณฑ์รูปแบบผลิตภัณฑ์ ที่ยังไม่เป็นที่สนใจของตลาด และลูกค้า และที่สำคัญยังขาดช่องทางการตลาดที่วางจำหน่ายสินค้าทุนดำเนินการดั่งนั้น เพื่อเป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการที่ทำให้กลุ่มมีการพัฒนาขึ้น ดังนี้

๑.) การสร้างความคิด ให้กับผู้ผลิต ผู้ประกอบการได้รับความรู้ ความเข้าใจและให้ความสำคัญในการยกระดับผลิตภัณฑ์ ถือเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และเป็นการค้นหาความคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมองเห็นช่องทางที่จะขายผลิตภัณฑ์นั้นได้ ซึ่งในขั้นตอนนี้จึงเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้นหาแหล่งความคิด และวิธีการในการค้นหาความคิดที่จะสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่

๒.) อบรมให้ความรู้และส่งเสริมการพัฒนาพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่กำหนดลักษณะผลิตภัณฑ์ การบรรจุภัณฑ์เพื่อให้ตรงกับความต้องการของตลาด

๓.) ส่งเสริมการเข้าหาแหล่งทุนต่างๆสถาบันการเงิน องค์กรเอกชนต่างๆ

๔.) วิเคราะห์ทางธุรกิจ ส่งเสริมด้านการตลาด สรรวจแหล่งการค้า สถานที่ต่างๆที่เป็นไปได้จัดทำแผนการตลาด จัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย

๕.) จัดทำแผนธุรกิจ

ขั้นตอน/วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชุมสร้างความเข้าใจผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP และอบรมให้ความรู้และส่งเสริมการพัฒนาพัฒนาผลิตภัณฑ์

๒. มีการสร้างกระแส ด้วยการประชาสัมพันธ์การจัดงาน/กิจกรรม เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดสินค้า OTOP

๓. สร้างช่องทางการจำหน่ายทางสื่อออนไลน์

๔. สินค้า OTOP ได้รับการยอมรับมากขึ้น

๕. ส่งเสริม สนับสนุนให้กลุ่มผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ให้มีความเชื่อมั่น มีใจสู้และมีความพร้อมทั้งสองด้านคือ

๑) ด้านศักยภาพของผู้ผลิตให้มีความต่อเนื่อง เข้มแข็ง มีจิตใจใฝ่เรียนรู้และความกล้า

๒) ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ต้องมีมาตรฐานคงที่หรือดีขึ้นกว่าเดิม

ผลสำเร็จการดำเนินงาน

จากนโยบายการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและยอดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ที่เพิ่มขึ้นทุกปี รวมทั้งกำหนดเป็นตัวชี้วัดการปฏิบัติราชการของกรมการพัฒนาชุมชนทำให้ต้องมองหาช่องทางการตลาดมากขึ้น ต้องคิดหาแนวทางที่จะเพิ่มยอด เมื่อมีการประชุมผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP อำเภอแจ้ห่ม ทำให้ทราบว่าช่องทางการตลาดภายในประเทศอาจถึงจุดอิ่มตัว ขยายต่อไปได้ยากเพราะฉะนั้นควรมองหาช่องทางการตลาดเพิ่มขึ้นทั้งภายในและภายนอก และสิ่งสำคัญต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพและผลิตภัณฑ์ให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดภายในและภายนอก ดังนี้

๑.) ผลิตภัณฑ์ OTOP ต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นสิ่งที่มีคุณค่า เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค เช่นเป็นสินค้าที่แสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย สีสัน ลวดลายสวยงามและรักษาสิ่งแวดล้อม

๒.) ศักยภาพของกลุ่ม/ผู้ผลิตผู้ประกอบการ ในเรื่องความคิดค้นพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้หลากหลาย

๓.) กลุ่มผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความเชื่อมั่นมีการเตรียมตัวเตรียมใจและความพร้อมที่จะก้าวสู่ตลาดสากล

๔.) ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP มีความใฝ่รู้ เรียนรู้และประสานงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่องจากผู้รู้ทั้งหลายทั้งภาครัฐและเอกชน นอกเหนือจากหน่วยงานพัฒนาชุมชน เช่น พาณิชย์อุตสาหกรรม วัฒนธรรม สาธารณสุข มหาวิทยาลัยวงศ เป็นต้น

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑.) การประสานงาน : ต้องเป็นไปในระดับเดียวกัน หรือแนวระนาบ เพราะการประสานงานที่ประสบความสำเร็จนั้นจะต้องให้ความสำคัญและให้เกียรติซึ่งกันและกัน

๒.) การบูรณาการ : ทั้งเรื่องคน(ผู้เชี่ยวชาญ) เงิน(งบประมาณ) งาน(ตามบทบาทภารกิจของแต่ละหน่วยงาน) โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายร่วมกันเพื่อนำสู่การพัฒนา OTOP ร่วมกันต่อไป

๓.) การประสานโยชน์ : มุ่งเป้าหมายเดียวกันคือ ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นสูงสุดต่อประชาชน/ราชการ

ข้อพึงระวัง

๑.) การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมกิจกรรม ต้องเกิดจากความต้องการของกลุ่ม

๒.) ต้องเกิดความร่วมมืออย่างจริงจัง ระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐ สถาบันการศึกษา เอกชน และประชาชน ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์